

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

FERDINAND VON SCHIRACH

SAGEN COLLINI

Forlaget Gyldendal, 2012

Oversat af Anneli Høier efter Der Fall Collini

(Piper Verlag, 2011)

»Vi er vel alle skabt til det, som vi gør.«

Ernest Hemingway

1.

Bagefter kunne de alle sammen huske det, etagetjeneren, de to ældre damer i elevatoren, ægteparret i korridoren på fjerde sal. De sagde, at manden var meget stor, og alle talte om lugten: sved.

Collini kørte op til fjerde sal. Han fandt frem til nummeret, værelse 400, »Brandenburg-suiten«. Han bankede på.

»Ja?« Manden i døråbningen var femogfirs, men så meget yngre ud end Collini havde forventet. Sveden løb ned ad nakken på Collini.

»God dag, Collini fra »Corriere della Sera«. Han talte utydeligt og spekulerede på, om manden ville bede om legitimation.

»Ja, det glæder mig, kom endelig indenfor. Det er bedst at lave interviewet her.« Manden rakte hånden frem mod Collini. Collini trådte et skridt tilbage, han ville ikke røre ved ham. Ikke endnu.

»Jeg sveder,« sagde Collini. Det ærgrede ham, at han sagde det, det lød fjollet. Sådan noget var der ingen, der ville sige, tænkte han.

»Ja, det er virkelig lummert i dag, der burde komme noget regn snart,« sagde den gamle mand venligt, selv om det ikke var rigtigt: Der var køligt i værelserne herinde, klimaanlægget var næsten lydløst. De gik gennem værelset, beige tæppe, mørkt træværk, store vinduer, alt sammen dyrt og solidt. Fra vinduet kunne Collini se Brandenburger Tor; den forekom ham underlig tæt på.

Tyve minutter senere var manden død. Fire projektiler var trængt ind i hans baghoved, det ene havde drejet rundt i hjernen, var gået ud igen og havde revet det halve af hans ansigt væk. Det lyse tæppe sugede blodet op, den mørke plamage blev langsomt større. Collini lagde pistolen på bordet. Han stillede sig ved

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

siden af manden på gulvet, stirrede på leverpletterne på hans håndryg. Han vendte den døde om med skoen. Pludselig sparkede han hælen ind i den dødes ansigt, så kiggede han på ham og sparkede igen. Han kunne ikke holde op, han sparkede igen og igen, blod og hjernemasse sprøjtede op på hans bukseben, på tæppet, på sengen. Bagefter kunne retsmedicineren ikke rekonstruere, hvor mange gange, der var blevet sparket, knoglerne i kinderne, kæben, næsen og kraniet var knust. Collini holdt først op, da hælen på hans sko brækkede af. Han satte sig på sengen, sveden løb ham ned over ansigtet. Det tog lang tid, før hans puls begyndte at blive roligere. Han ventede, til han kunne trække vejret regelmæssigt igen. Han rejste sig, slog korsets tegn, forlod værelset og tog elevatoren ned i stueetagen. Han haltede, fordi han havde mistet en hæl, sømmene stak ud og skræbede i marmorgulvet. I lobbyen sagde han til den unge dame bag skranken, at hun skulle ringe efter politiet. Hun spurgte og gestikulerede. Collini sagde bare: »Værelse 400, han er død.« Ved siden af ham, på den elektroniske tavle i lobbyen, stod der: »23. maj 2001, Spree-salen: Det tyske maskinindustriforbund.«

Han satte sig i en af de blå sofaer i lobbyen. Om han ønskede noget, spurgte tjeneren, Collini svarede ikke. Han stirrede ned i gulvet. Man kunne følge hans fodtrin på marmorgulvet i stueetagen, i elevatoren og hele vejen ind i suiten. Collini ventede på at blive anholdt. Han havde ventet hele sit liv, han havde været tavs hele tiden.

2.

»Forsvarsadvokaternes tilkaldetjeneste, advokat Caspar Leinen.« Telefonens display viste et af kriminalrettens numre.

»Tiergartens byret, Köhler, jeg er undersøgelsesdommer. Her sidder en sigtet uden forsvarer. Statsadvokaten begærer fængsling for mord. Hvornår kan De være i retten?«

»Om femogtyve minutter.«

»Godt, jeg lader den sigtede fremstille om fyrre minutter. De skal melde Dem i værelse 212.«

Caspar Leinen lagde røret på. Som så mange unge

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

advokater havde han ladet sig skrive op på forsvarsadvokaternes tilkaldetjeneste. I weekenderne fik advokaterne udleveret en mobiltelefon og skulle stå til rådighed. Politi, anklagemyndighed og dommere havde deres telefonnummer. Hvis nogen blev anholdt og forlangte en advokat, kunne myndighederne ringe til det. På den måde fik unge advokater deres første opgaver.

Leinen havde været advokat i toogfyrre dage. Efter at han havde taget sin eksamen, var han drevet rundt et års tid, han havde rejst omkring i Afrika og Europa og havde mest boet hos gamle kammerater fra kostskolen.

Nu havde skiltet siddet på hans dør et par dage: »Advokat Caspar Leinen«. Han syntes nok, det var en smule pompøst, men kunne alligevel godt lide det. Kontoret, to værelser, lå i et baghus i en side gade til Kurfürstendamm. Der var ganske vist ingen elevator, og klienterne skulle op ad en smal trappe, men Leinen var sin egen herre og skulle kun stå til ansvar for sig selv.

Det var søndag formiddag, i timevis havde han ryddet op i kontoret. Overalt stod der fl yttekasser, gæstestolene var fra et loppemarked, metalskabet til sagerne var helt tomt. Skrivebordet havde han fået af sin far.

Efter dommerens opringning ledte Leinen efter sin jakke. Han fandt den under en stabel bøger. Han tog den nye kappe fra vinduesgrebet, stoppede den ned i sin dokumentmappe og styrtede ud ad døren. Tyve minutter efter opringningen stod han i undersøgelsesdommerens kontor.

»Advokat Leinen, god dag, De har ringet.« Han var temmelig forpustet.

»Åh ja, fra tilkaldetjenesten, ikke? Fint fint. Köhler.

« Dommeren rejste sig for at give ham hånden.

Omkring halvtreds, gråmeleret jakke, læsebriller.

Han så venlig ud, måske lidt distræt. Men det snød.

»Mordsagen Collini. Vil De lige tale med Deres klient? Vi skal alligevel vente på statsadvokaten. Afdelingslederen, vicesstatsadvokat Reimers, kommer personlig, selv om det er weekend ... ja, det er sikkert en referatsag. Nå, men vil De tale med ham?«

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

»Gerne,« sagde Leinen. Et øjeblik spekulerede han på, hvad der kunne være så vigtigt i denne mordsag, siden Reimers selv kom, men han glemte det igen, da betjenten åbnede en dør. Lige bag den var der en smal stentrappe, der gik stejlt ned. De sigtede blev ført fra fængslet til dommeren ad denne trappe. En kæmpestor mand stod i halvmørket på den øverste afsats, han lænede sig mod den kalkede væg og dækkede næsten helt den enlige lampe med sit hoved. Hans hænder var låst på ryggen med håndjern.

Betjenten lod Leinen passere og låste døren bag ham. Leinen var alene med manden. »God dag, mit navn er Leinen, jeg er advokat.« Der var ikke meget plads på afsatsen, manden stod for tæt på ham.

»Fabrizio Collini.« Manden så kun kort på Leinen.

»Jeg har ikke brug for en advokat.«

»Jo, det har De. Ifølge loven skal De i sådan en sag lade Dem forsvare af en advokat.«

»Jeg vil ikke forsvare mig,« sagde Collini. Også hans ansigt var kæmpemæssigt. Bred hage, munden bare en streg, panden hvælvet. »Jeg slog manden ihjel.«

»Har De afgivet forklaring for politiet?«

»Nej,« sagde Collini.

»Så skal De heller ikke udtale Dem nu. Vi kan tale sammen, når jeg kender sagens akter.«

»Jeg ønsker ikke at sige noget.« Hans stemme var mørk og fremmed.

»Er De italiener?«

»Ja. Men jeg har boet i Tyskland i femogtredive år.«

»Skal jeg underrette Deres familie?«

Collini så ikke på ham. »Jeg har ingen familie.«

»Venner?«

»Jeg har ikke nogen.«

»Så går vi i gang.«

Leinen bankede på døren, betjenten åbnede den igen. Vicestatsadvokat Reimers sad allerede ved bordet i dommerkontoret. Leinen præsenterede sig kort. Dommeren tog et dokument frem fra stablen foran sig. Collini satte sig på en træbænk bag et lavt gitter, betjenten stod ved siden af ham.

»Må jeg bede Dem tage håndjernene af den sigtede,« sagde Köhler. Betjenten låste dem op, Collini

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

gned sine håndled. Leinen havde aldrig set så store hænder.

»God dag. Mit navn er Köhler, jeg er Deres undersøgelsesdommer i dag.« Han pegede på statsadvokaten.

»Dette er vicestatsadvokat Reimers, og Deres forsvarer kender De jo allerede.« Han rømmede sig, hans tonefald blev sagligt, han talte nu uden betoning af nogen art. »Fabrizio Collini. De er her i dag, fordi anklagemyndigheden har begæret Dem fængslet for mord. På mødet her skal jeg afgøre, om jeg vil afsige fængslingskendelse. Forstår De tysk godt nok?«

Collini nikkede.

»Deres fulde navn?«

»Fabrizio Maria Collini.«

»Hvornår og hvor er De født?«

»26. marts 1934 i Campomorone ved Genova.«

»Nationalitet?«

»Italiensk.«

»Hvor er De tilmeldt folkeregisteret?«

»I Böblingen, Taubenstrasse 19.«

»Hvad er Deres erhverv?«

»Jeg er værktøjsmager. Jeg har arbejdet ved Daimler i fireogtredive år, til sidst som værkfører. Jeg gik på pension for fire måneder siden.«

»Tak.« Dommeren skubbede fængslingskendelsen over bordet til Leinen, to sider på rødt papir. Den var ikke underskrevet endnu. Oplysningerne stammede fra mordkommissionens rapport. Dommeren læste den højt. Der stod, at Fabrizio Collini havde mødt Jean-Baptiste Meyer i suite 400 på Hotel Adlon og dræbt ham med fire skud i bagehovedet. At han endnu ikke havde udtalt sig, men at man havde bevis fra fingeraftryk på våbenet, blodsporene på hans tøj og sko, krudtslammet på hans hænder samt vindeudsagn.

»Hr. Collini, har De forstået sigtelsen?«

»Ja.«

»Ifølge loven er det op til Dem selv, hvorvidt De vil udtale Dem om sigtelsen. Hvis De ikke udtaler Dem, kan det ikke bruges imod Dem. De kan anmode om bevisførelse, for eksempel udpege vidner. De kan til enhver tid rådføre Dem med en advokat.«

»Jeg ønsker ikke at udtale mig.«

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

Leinen kunne ikke lade være med at kigge på Collinis hænder.

Köhler henvendte sig til referenten. »Vil De notere: Den sigtede ønsker ikke at udtale sig.« Til Leinen sagde han: »Ønsker De at sige noget på den sigtedes vegne?«

»Nej.« Leinen var klar over, at det ville være meningsløst at sige noget på nuværende tidspunkt.

Dommer Köhler drejede stolen og henvendte sig til Collini. »Hr. Collini, jeg afsiger nu den fængslingskendelse, jeg netop har læst op for Dem. De kan indgive klage over min afgørelse eller ansøge om fængslingsprøvelse. Jeg synes, De skal drøfte det med Deres advokat.« Mens han talte, underskrev han fængslingskendelsen. Derefter så han kort på Reimers og Leinen. »Andre anmodninger?« spurgte han. Reimers rystede på hovedet og samlede sine sagsakter sammen.

»Ja. Jeg anmoder om aktindsigt,« sagde Leinen.

»Det er noteret. Andre ting?«

»Jeg anmoder om fængslingsprøvelse ved mundtlig forhandling.«

» Det er ligeledes noteret.«

»Og jeg anmoder om at blive beskikket som forsvarer for sigtede.«

»Allerede nu? Godt nok. Har statsadvokaten noget at indvende?«

»Nej,« sagde Reimers.

»Så træffes følgende afgørelse: Advokat Leinen beskikkes som forsvarer for den sigtede Fabrizio Collini i denne sag. Var det det hele?«

Leinen nikkede. Referenten tog et ark ud af printerens og rakte det til Köhler. Han læste det hurtigt igennem og gav det videre til Leinen. »Referat af mødet. Deres klient bedes skrive under.«

Leinen rejste sig, læste papiret og lagde det på det skriveunderlag af træ, som var skruet på gitteret foran anklagebænken. Kuglepennen var bundet til underlaget med en tynd snor. Collini rev den over, fremstammede en undskyldning og skrev under.

Leinen rakte papiret tilbage til dommeren.

»Det var så det for i dag. Hr. betjent, vil De bringe

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

hr. Collini tilbage. Farvel, mine herrer,« sagde dommeren.

Betjenten låste igen håndjernene om Collinis hænder og forlod dommerkontoret sammen med ham. Leinen og Reimers rejste sig.

»Åh, hr. Leinen,« sagde Köhler, »kunne De ikke lige blive et øjeblik.«

Leinen vendte om i døråbningen. Reimers forlod lokalet.

»Jeg ville ikke spørge i nærvær af Deres klient: hvor længe har De været advokat?«

»I cirka en måned.«

»Er det Deres første fængslingskendelse?«

»Ja.«

»Så skal jeg bære over med Dem. Men vil De gøre mig en tjeneste og se Dem omkring her i lokalet. Kan De få øje på nogen tilhørere?«

»Nej.«

»Det er korrekt. Der er ingen tilhørere, der har aldrig været nogen, og der kommer aldrig nogen. Fængslingskendelser og fængslingsprøvelser er nemlig ikke offentlige. Det kan De da sikkert huske, ikke?«

»... jo ...«

»Hvorfor fanden har De så kappe på i mit dommerkontor?

«

Det så et øjeblik ud, som om dommeren nød Leinen's usikkerhed. »Alt i orden. Husk det til næste gang. Held og lykke med forsvaret.« Han tog den næste sag i stabelen.

»Farvel,« mumlede Leinen, dommeren svarede ikke.

Reimers stod uden for døren og ventede på ham.

»De kan afhente akterne på mit kontor på tirsdag, hr. Leinen.«

»Tak.«

»Har De ikke været fuldmægtig hos os?«

»Jo, for to år siden. Jeg har netop fået min bestalling.«

»Jeg kan godt huske Dem,« sagde Reimers. »Og nu har De allerede Deres første mord, gratulerer. Det er formentlig en håbløs sag for forsvaret ... men et eller andet sted skal man jo begynde.«

Reimers sagde farvel og forsvandt i en sidefløj. Leinen gik langsomt hen ad korridoren mod udgangen.

Begyndelser Nye tyske bøger på dansk, 2010-2013

Han var glad for endelig at være alene. Han kiggede på gipsreliefferne over dørene: En hvid pelikan hakkede i sit bryst for at fodre ungerne med sit blod. Han satte sig på en bænk, læste fængslingskendelsen endnu en gang, tændte en cigaret og strakte benene. Han havde altid villet være forsvarsadvokat. Som fuldmægtig havde han arbejdet i et af de store erhvervsadvokatkontorer. I ugen efter sin eksamen fik han fire henvendelser om ansættelsessamtaler, han mødte ikke op til nogen af dem. Leinen brød sig ikke om disse ottehundrede-mands-kontorer. De unge advokater dér lignede børsmæglere, de havde alle fået topkarakterer, købte biler, de ikke havde råd til, og den, der kunne skrive flest timer på regningen til klienten, havde vundet. Partnerne i disse virksomheder havde deres andet ægteskab bag sig, i weekenden gik de i gule cashmeresweatere og ternede bukser. Deres verden bestod af tal, bestyrelsesposter, en rådgivningskontrakt med forbundsregeringen og en uendelig række konferencerum, lufthavnslounger og hotellobbyer. For dem var det den største katastrofe, hvis en sag kom for retten, dommere var farlige. Men det var netop det, Caspar Leinen ville: han ville tage en kappe på og forsvare sine klienter. Og nu var han her.